

Poštnina plačana
v gotovini

Naročnina za
celo leto 12 Din.
Posamezna številka
1.50 Din, za ino-
zemstvo 2 Din.
Naroča se pri u-
pravi v Ljubljani,
poštni predal 290

ŽENSKI LIST

NEODVISEN ČASOPIS

Izhaja začetkom
vsakega meseca

Štev. 1

V Mariboru, 1. januarja 1935

Leto XII

K novemu letu

želi uredništvo »Ženskega lista« Vam cenjene čitateljice in čitatelji, kakor tudi vsem članicam »Zveze del. žen in deklet« ter »Organizacije hišnih poslov« v Vašem zasebnem življenju obilo sreče in zadovoljstva.

Obenem Vas pa tudi vse poziva k delu in v boj za našo skupno stvar, katero si vsi želimo, to je: Zboljšanje naših socialnih razmer in ustvaritev boljše in pravičnejše človeške družbe. Ne bomo pa dosegli teh zaželenih dobrin, ako se ne bomo strnili vsi v eno vrsto delavcev in bojevnikov. Zavedajmo se, da je prava sreča posameznika utemeljena samo v blagostanju splošnosti.

V pričujoči številki razlagajo agilne dopisnice, članice Zveze delavskih žen

in deklet iz njenih podružnic pomen in hotenje naše ženske organizacije in marksističnih organizacij sploh. Vsak in vsaka naj se zaveda, da smo vsi dolžni, doprinesiti svoj delež truda in borbe za splošnosti.

Na delo za lepšo bodočnost! V boj proti vojni in fašizmu! Za osvoboditev proletariata izpod kapitalističnega jarma! Za osvoboditev ženske iz zastarelih predsodkov.

S temi gesli stopa »Ženski list« v svoje dvanaesto leto ter se priporoča Vaši razredni zavednosti.

Za konzorcij »Ženski list«
urednica.

Akcija proti vojni O vzrokih vojne in o organizaciji miru

Pogosto smo že slišali, kakšna bo bodoča vojna, ako bo prišlo do nje. Slišali smo, da bo takšna vojna pomenila konec naše kulture in naše civilizacije, konec našega življenja. Ta vojna ne bo poznala niti fronte niti zaledja, ne bo prizanašala starčkom, ženam, niti otrokom. Vojna nevarnost narašča. Ne moremo se varati glede tega. Svetovni položaj je slab. V najbližji prošlosti se je ob groznem zločinu v Marseillu, ki je naš poseben težko prizadel, položaj ponovno poslabšal. Kako je mogoče, da se kljub temu, da vemo, kakšna je bila prošla vojna in kakšna bo bodoča, da se kljub temu narodi pripravljajo na novo vojno?

Mislim, da je treba ločiti tu nekaj vzrokov: narodnostnega, notranje političnega in končno — a ne najmanj važnega — profitarškega. Mirovne pogodbe so ustvarile položaj, ki moramo priznati, da nikakor ni idealen. Sami to najbolj čutimo, ko so nam vzeli Primorje, 600.000 naših ljudi, ki jim Italijani odrekajo najelementarnejše kulturne in človeške pravice, ter Koroško z 130.000 naših ljudi, katerih položaj se prav tako stalno slabša. Pa skoraj vsaka država ima še nekaj svojih manjšin izven svojih mej in tuje manjšine v svojih mejah in redko kje je položaj manjšin tak, kakršnega si žele manjšine same in kakršnen bi moral biti, in ogromno resničnega gorja, zagrenjenosti, jeze in sovraštva se kopiči ob mejah skoro vseh evropskih držav.

Ako govorimo o notranje političnih vzrokih za vojno, mislimo pri tem na težke socialne boje polpretekle dobe in sedanjosti. Doba stroja je ustvarila velik industrijski proletarijat, ki je bil v začetku popolnoma brezpraven. Tekom dolgih bojev si je priboril nekaj minimum človeka dostojnega življenja, socialne zaščite in političnih pravic. Po vojni, ko je vsega primanjkovalo, ko so bile tovarne uničene in je bilo treba velikih množin novega blaga vseh vrst, je delavcem kazalo, da se bo njihova usoda končno iz-

boljšala. Dela je bilo toliko, da je delavcev primanjkovalo in posledica je bila, da so dobili boljše mezde, boljše delovne pogoje in več političnega vpliva. To prav gotovo ni bilo v interesu delodajalcev — tovarnarjev in finančnikov — v vseh deželah. Kjerkoli je delavsko gibanje zavzelo večje mere, se je takoj začelo tudi močno nasprotno gibanje kapitalističnih slojev. In ker so ti imeli denar in vpliv, jim ni bilo preveč težko nadvladati nevno, večinoma premalo izobraženo, premalo izkušeno in premalo organizirano delstvo. Prvi tak primer smo doživeli v Italiji, kjer je kapital pritegnil k sebi malomeščanske sloje, ki so v strahu pred deklasiranjem vedno bili nasprotniki delavstva in jih v imenu »naroda« nahujskali proti delavstvu, ki je postajalo nevarno. Rezultat je bil, kakor vemo, fašizem. Fašistični ideologi so pod geslom »naroda« objavili, da je treba dati vse za veliko, močno, edino Italijo, se obrniti proti vsem narodnostim in razrednim razlikam v Italiji. Zato niso le odrekli našim sonarodnjakom v svojih mejah značaj manjšine in jih z vsega začetka brezobzirno preganjajo, temveč so se obrnili tudi proti lastnemu delavstvu, češ da je »internacionalno« in torej ni dovolj »narodno«, da je govorjenje o razrednem boju v kvar italijanski edinstvi itd. S tem so pa, deloma vede, deloma nevede, predvsem pomagali kapitalistom, ki so to gibanje vneto podpirali. Fašizem pa ni ostal italijanska posebnost. V vseh državah se je že v prvem, še bolj pa v drugem desetletju po vojni vršila postopna »fašizacija«, to je, rekli bi nadvladovanje šovinističnih, socialnim pravicam širokih mas nenaklonjenih ideologij nad bolj mednarodno, zato miroljubno, bolj demokratsko miselnostjo povojne dobe. Posebno ostro in nenadno je nastopil fašizem v Nemčiji in Avstriji. Preobrat je prišel v teh dveh deželah nanaglo, čeprav ne nepričakovano. V Nemčiji so narodni socialisti postavili svoja načela o veličini in poslanstvu Nem-

čije, o rasni nadvrednosti Nemcev, postavljali so svoj program o »nemškem kulturnem območju«, ki po njihovem mnenju obsega skoraj vso srednjo in vzhodno Evropo do Ukrajine. Avstrijski Heimverovci so sicer nasprotniki nemških fašistov in se opirajo na katoličanstvo. A skupno z italijanskimi in nemškimi fašisti jim je to, da se opirajo na malomeščanstvo proti proletariatu in da povzdigujejo predvsem »svojo domovino« v nasprotju z vsemi drugimi deželami. Rekli bi na splošno, da v fašizmu človek kot tak izgubi svojo vrednost, da velja le Italijan, Arijec, German, Pravoveren katolik, ali kakšen je že ideal ene ali druge skupine — in še ta mora biti fašist. Kar se žensk tiče, je fašizem povsod in v vseh svojih oblikah nastopil proti ženam v službah in v javnem življenju sploh. Po fašistični ideologiji spada ženska samo v hišo. Hitler je to najbolj enostavno povedal, ko je rekel, da je možovo mesto na bojnem polju, ženi v zakonski postelji.

V čem je nevarnost fašizma za mir? Najprej v tem, da do brezmejnosti nahujska politične neizobrazene množice proti vsemu kar je tuje, najsi bo po narodnosti, ali rasi ali veri, in da dviga v nebo posebnosti lastne skupine. Ako pa bi vsak narod začel trditi in verovati, da je prvi na zemlji in da mu zato po božji pravici pripada nadoblast nad vsemi takozvanimi »manjvrednimi« narodi, je jasno, da mora prej ali slej priti med njimi do spopada. Že zdaj vidimo, kako slabi so odnosi med fašistično Nemčijo in fašistično Italijo, in med Nemčijo in Avstrijo je komaj zdaj po dolgih bojih prišlo do nekakega sporazuma. Toda ne samo to: oblastniki fašističnih držav tudi naravnost govorijo o vojni, o neizbežnosti vojne, o potrebi, biti vsak hip pripravljen na vojno in tako širijo med narodom psihozo in strah. Italijanski fašisti pritegujejo še otroke v militarizacijo. Odslej bodo dobili obvezen vojaški pouk že otroci od 8.—14. leta. V Milanu so že postavljene barake za te najmlajše rekrute. V Nemčiji — pa tudi drugod — je pouk o vojnih plinih in plinski vojni obvezen. Zadnje čase so dobili vsi prebivalci mest nalog, javiti, kateri prostori v njihovih hišah bi se dali uporabiti za zatočišče ob plinskem napadu. To se pravi — prebivalstvo pripravljajo, kakor da je vojna pred vrati. Namen vsega tega je pač med drugim, odvrniti ljudi od prekritičnega motrivanja notranjega položaja. Kajti gospodarsko se je fašizem izkazal za prav tako nezmožnega, rešiti krizo, kakor kapitalistične države z bolj demokratskim režimom. In to je ob tolikih obljubah, ki so jih predvsem narodni socialisti dajali svojim pristajšem, pač prav bridko. Tudi prej omenjeno stališče fašistov do žensk je s tem v zvezi. Prvič se da gonja proti ženi v službi sijajno uporabiti kot sredstvo, obrniti nezadovoljstvo moških nezaposlenih v nenevarno smer in obrniti njih zadovoljstvo na »žensko konkurenco«, drugič pa morajo žene iz javnih služb pač tudi za to, ker so gotovo najmanj navdušene za vojno in bi se ji vedno zoperstavile. Saj so jih iz šol odstranjevali tudi naravnost z motivacijjo, da bi ženski vpliv pomohkužil bodoče vojake. Pozabili so le zapovedati, da morajo odslej ne ženske, temveč moški roditi bodoče vojake.

Tretji vzrok sem imenovala profitar-

skega. Po vsakem nerazrešenem zločinu se bo pravnik najprej vprašal: cui bono? Komu koristi? Državam in narodom pač vojna ne koristi nikoli. Človeške in materialne žrtve so ogromne, dobički redki in navadno predrago plačani. Kdo pa ima koristi od vojen? Mnogo smo govorili med vojno in po njej o vojnih dobičkarjih. To so bili predvsem izdelovalci vseh vrst orožja, pa tudi drugega blaga, ker je med in po vojni vsega primanjkovalo. Glavni dobiček so imele seveda tvornice orožja. In po vojni je ta dobiček seveda padel. Nekatere majhne vojne, kakor med Bolivijo in Paragvajem, ali med Japonsko in Kitajsko, pač niso mogle nadomestiti svetovne vojne. Zato je potrebno, da ne zaspi strah enega naroda pred drugim, treba je vzdržati napeto stanje. Glede delovanja te »kravave internacionale« je prinesla preiskava ameriškega senata zelo zanimiva odkritja. Začela se je septembra zaradi kršitve prepovedi izvažati orožje v Bolivijo in Paragvaj, kateri se je oboroževalna industrija dolgo zoperstavljala in jo tudi dolgo zadržala. Preiskava je prinesla mnogo dokaznega materiala o zločinskem delovanju te industrije, ki se je vršilo deloma z državno podporo in v katerega je zamešanih tudi mnogo tujih držav. Dognala je, da oboroževalne firme zavestno delajo dobičke z nerazpoloženji med narodi. Med drugim se je dvignila obtožba, da je ameriška industrija letal pomagala tajnemu oboroževanju Nemčije z dostavljanjem velikih množin letal, ki se dajo hitro spremeniti v vojaška. Tudi drugo predvsem majhno orožje se v velikih množinah tihotaplja iz Amerike v Nemčijo. Tudi deli ameriške vlade so bili zamešani. Ni treba, da bi bile žrtve njih izdelkov v inozemstvu. Odkar imajo v Ameriki delavske nemire, se je prodaja solznega plina potrojila. Carigrski agent neke ameriške kemične tvornice javlja predsedniku, da se misli tudi Turčiji pripravljati na plinsko vojno — ker ima skoraj vsaka članica DN že plinske oddelke v armadi. Ista firma je istočasno pomagala ameriškem rdečemu križu plinske maske ???

Svetovno trgovino s podmornicami si delita ameriška Electric Boat Cie: da ve, da svet ne more prenesti še ene svetovne vojne, a on da je posloven človek in njegov posel je — prodajanje podmornic. Prav tako značilna je izjava v nekem pismu, predloženem ameriškem senatu: »Žal se zdi, da se bo nesporazum med njima (Bolivijo in Paragvajem) mirno poravnal. Firma tega gospoda namreč zalaga obe stranki z orožjem in — hvala bogu, ki rekel on — tiple nje tisočev prizadetih še vedno prinaša dividende njegovi firmi. Tudi DN se bavi z vprašanjem, ali bi se ne dalo sploh prepovedati izvažanje orožja v bojno se dežele.

Sicer pa je ameriška preiskava obrodila dober sad, obrnila je pozornost javnosti tudi v drugih državah na priv. izdelovanje orožja. Parlamentarna Labour stranka v Angliji je zahtevala prepoved privatnega izdelovanja orožja in le država naj izdeluje, kar se smatra za potrebno. Tudi holandski parlament bo razpravljal o tem vprašanju.

Na mednarodni klic zavednih žena vsega sveta za akcijo proti vojni smo se odzvale tudi me delovne žene Slovenije in priredile protestna zborovanja proti grozeči vojni proti fašizmu.

Zveza delavskih žena in deklet je priredila zborovanja po vseh svojih podružnicah.

V Ljubljani se je vršilo zborovanje dne 28. novembra skupno z ženskimi društvi včlanjenimi v Jugoslovanski ženski zvezi. Udeležba je bila dobra, le žal, da je moral referat zastopnice naše zveze odpasti. Podala je le solidarnostno izjavo z ostalimi govornicami.

To gibanje, ki združuje vse žene ne glede na politično prepričanje je našlo odmev po vsem svetu in danes so po vsem svetu ustanovljeni odbori, ki uresničujejo želje or-

ganizatoric, to je, da zbirajo žene najrazličnejših političnih naziranj, ročne in umske delavke in vršijo akcije proti vojni.

V Trbovljah je moralo zborovanje naše zveze odpasti. Vrščilo pa se je zborovanje Kola jugoslovanskih sester in Jugoslovanske ženske zveze.

Ptuj. Tukajšnja podružnica Zveze delavskih žen in deklet je prinesla v četrtek protivno zborovanje, ki je bilo lepo obiskano, se razume v našem lokalnu.

Meščanska ženska društva so sodelovanje odklonila z motivacijo, da nimajo navodil svojih central in kar je en govornik ostro ožigosal.

S. Korparska je v lepem referatu nazorno naslikala strašno gorje povzročeno po svetovni vojni in o pripravah, ki lahko dovedejo še do strašnejšega svetovnega klana z vsemi pripomočki moderne tehnike.

Slišali smo, da vse to pripravlja fašizem, kojega ideologija je barbarstvo in največje zlo za človeštvo.

Marsejski atentat, kot vsi oni na vodilne državnike v Evropi, je delo fašizma pod peto kojega ječi v državah s fašistično diktaturo na tisoče najboljših borcev za svobodo in mir v ječah in koncentracijskih taboriščih, kjer morajo prestati nepopisne muke.

Kakor je naša vlada šla na pot h Društvu narodov da se ohrani mir, tako je naša dolžnost da tu na zakonito dovoljenih zborovanjih, ki so manifestacija za mir, najodločneje obsodimo delo teroristov in fašistov ter se priključimo svetovni antifašistični fronti ter da pozdravimo osvobodilno delo širokih mas nemških kmetov in delavcev, ki se ne strinjajo z vsiljevanjem laži-kulture in grabežljivosti imperialističnih močtev. Delovno ljudstvo vsega sveta je proti vojni, zato zahteva mir ter socialno in nacionalno svobodo ter zahteva da fašistični režimi izpustijo na svobodo delavske voditelje, kot najvidnejše borce za mir in bratsko sožitje med narodi.

Iz Črne pišejo: Dne 8. decembra se je vršilo protestno zborovanje proti vojni in fašizmu. Kljub temu, da ni bilo skoro nobene agitacije, ker nismo vedele če pride kak referent, je bilo zborovanje dobro obiskano. Predsednica s. Repenšek Marija je otvorila zborovanje, obrazložila pomen tega zborovanja in prečitala referat, ki slika grozote vojne, ki jih mora prenašati delovno ljudstvo. Nato je imel s. Jelen iz Maribora daljši govor. Povdarjal je strašne vojne posledice, kako napreduje orožna industrija, kako imperialisti delajo na to, da bi prišlo do vojne in o fašizmu. Udarce vojne morata prenašati le delavec in delavka in ravno tako vso bedo in siromaštvo, ki so z vojno v zvezi. Delovno ljudstvo še ni pozabilo zadnje strašne svetovne vojne, ki je povzročila toliko lakote, pohabljenosti mož in sinov in zato odklanjamo vse priprave za novo vojno. Vojne se morejo veseliti le imperialisti in velekapital. Me delavske žene nočemo vojne, pusti naj se nas doma, da se nam naj zaslužka za kruh, to, gotovo, je želja delovnih žena vsega sveta, zato proč z vojno in s fašizmom.

Iz Jesenice: Ker še že dalje časa nismo oglasile v našem »Ženskem listu«, se hočemo danes in tudi vsemu svetu povedati, da smo tudi me protestirale proti vojni in fašizmu.

Sklicale smo javno ženko zborovanje dne 30. novembra 1934 v Delavskem domu na Savi ob 7. uri zvečer. Sodrugi Francka Malenškova je otvorila to javno zborovanje in pozdravila vse navzoče, katerih se je precejšnje število odzvalo članic, kakor tudi precej moških. Nato je s. tajnica Mici Žužek-ova čitala referat proti vojni in fašizmu prav dobro sestavljen in polagala je vsem navzočim na srce, da glasno protestiramo, posebno me žene, proti vojni. Nato je govorila s. Štefka Zbašnikova, tajnica central in v lepih besedah nam je tudi ona razložila, kako je med vojno trpelo le delovno ljudstvo, koliko je napravila zadnja vojna mrtvih, pohabljenih, za celo življenje dela nezmožnih, koliko je vsled vojne postalo vdov in sirot. In to bi naj me žene še dopustile, ne — ne! Tudi s. Celestnik, predsednik saveza kovinarjev, nam je lepo razložil pomen tega javnega zborovanja. Pozval je moške, da bi bilo dobro polagati malo več pažnje ženskemu gibanju in njeni zvezi. S. Toman, tajnik saveza kovinarjev, je tudi povdarjal pomen zborovanja in glasno protestiral v imenu ostalih moških proti vojni in njenim grozotam, kakršne bi bile sedaj, ako bi se kaj takega ponovilo, zato smo vsi proti vojni! H koncu je bila živahna debata. In nato še enkrat povdarja tajnica Žužkova in polagala na srce vsem delavskim ženam, da glasno zakličemo v svet, me nočemo vojne! Me nočemo še več vdov in sirot, me nočemo več invalidov in tudi ne več stradanja! Me hočemo dela in za njega biti tudi pošteno plačane ne pa vojne! Zato žene in dekleta vse v delavske vrganizacije, da bo naš glas tem glasnejši in močnejši. Proč z vojno!

Iz podružnic ZDŽID

Jesenice

Vabilo na občni zbor

Zveza delavskih žen in deklet, podružnica Jesenice sklicuje svoj redni letni občni zbor za 27. januarja 1935 v Delavskem domu na Savi ob 3. uri popoldan.

Dnevni red:

1. Poročilo podpredsednice.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo tajnice in blagajničarke.
4. Referat zastopnice centrale.
5. Volitev novega odbora.
6. Razno.

Opozarjamo članice, da se občnega zbora sigurno udeleže in po svojem mišljenju izvoli novi odbor. Odbor.

Maribor

Podružnica Maribor. Opozarjamo vse članice, da se bo vršil dne 10. ja-

nuarja 1935 I. redni občni zbor naše zveze. Prosimo vse članice, da se tega občnega zbora zanesljivo udeleže. Cas, kraj in točen dnevni red bomo sporočile pravočasno vsaki članici posebej. Odbor.

Ptuj

Dne 9. decembra 1934 smo imele še precej dobro obiskan občni zbor. Novi odbor nam je jamstvo, da bo podružnica postala bolj agilna kakor je bila sedaj. Pozivamo vse, da sodelujejo, ker samo tako nam bo mogoče doseči vidne uspehe. Obenem pozivamo vse, ki se zavedajo dolžnosti do organizacije ter nalog, ki si jih je naša zveza nadela, da plačajo prispevke kolikor so v zastanku. Katera pa radi brezposelnosti ne more plačati celega zaostanka naj plača vsaj časopis, to je 12 Din za celo leto. Zavedati se moramo, da se naš časopis, ki nam je najboljša obramba, vzdržuje izključno s članarino ter da centrala ne razpolaga z nobenim kapitalom. V kratkem se bo oglasila bla-

gajničarka pri vseh, ki so dosedaj prejemale časopis ter so v zaostanku s članarino. Odslej se bodo vršili redni mesečni sestanki vsak prvi ponedeljek v mesecu v prostorih »Svobode«, Panonška ul. 5 ter pozivamo vse članice, da se istega zanesljivo udeležijo, ker se bodo obravnavala poljudna vprašanja in določale direktive (smernice) za bodoči mesec. Prvi sestanek se bo vršil dne 7. januarja ob 8. uri zvečer. Dolžnost članic je, da se svojih prireditev udeležujejo. Odbor.

Trbovlje

Zveza delavskih žen in deklet je priredila dne 3. decembra 1934 svoj I. redni občni zbor. Udeležba je bila zadovoljiva kakor tudi precejšnje zanimanje za naš pokret. Občni zbor je vodila predsednica s. Sternišova ter podala kratak in jedrnat referat, v kratkem je objasnila pomen in naloge, kakor tudi bodoče delo podružnice. Razjasnila je težkoče v podružničnem delovanju vsled raznih ovir, s katerimi se je morala zveza boriti in bo vsled nezavednosti in nerazumevanja do ženske organizacije, akoravno je bil interes nekaterih z raznimi spori in drugimi metodami organizacij škodovati in jo takorekoč oslabilo ali celo onemogočiti, se jim to vsled agilnih in postrtovalnih nekaterih odborov ni posrečilo, za kar gre zahvala onim odborovcem, katere so našo podružnico vodile in prevedle skozi te viharje in še celo povzdignile število članstva. Zavedati se moramo, da se je naša podružnica rodila v času največje bede, lakote in splošnega pomanjkanja v rudniških revirih in je torej naš uspeh po številu članstva v začetku zelo lep.

Nato pa še tajniško poročilo, glasom katerega je imela zveza v preteklem poslovnem letu 16 rednih sej, 4 članska zborovanja, 4 shode in 7 poučnih predavanj. Dopisov je bilo odposlanih 63 in 13 resolucij na razna merodajna mesta, došlo je 65 dopisov, članic je pristopilo v poslovnem letu 125.

Blagajniško poročilo je podala s. Gnilškova, da je podružnica imela dohodkov Din 5052,50, izdatkov pa Din 4841, ostanek v blagajni 1. decembra 1934 Din 227,50.

Poročilo revizije je podala s. Savinškova, da je knjige, račune in beleže pregledala ter iste našla v najlepšem redu, nakar je predlagala blagajničarki pohvalo in absolutorij.

Centralna tajnica s. Zbačnik je podala poročilo centralne blagajne.

V odbor so bile ponovno izvoljene sledeče ss: Strniša Ivanka, Vozelj Julka, Gnilšak Terezija, Savinšek Marija, Bastič Roza, Tržan Marija (na novo), Bec Julka, Plahutnik Štefi, Močilar Alojzija, Slapšak Terezija, Bastič Terezija in Ocepek Neža. Odbor se je konstituiral sledeče: Predsednica Strniša Ivanka, podpredsednica Vozelj Julka, tajnica Bastič Terezija, nam. Plahutnik Štefi, blagajničarka Gnilšak Terezija, nam. Bec Julka. Revizija Savinšek M., Slapšak T., Močilar A. Odbor: Bastič R., Tržan M. in Ocepek N. V širši odbo so bile izvoljene: podblat. Repovš K., Jančič M., Borušak M., Lukancič A., Praznik D., Pavšek A., Valas M. in Šribar M.

Sodružica Zbačnik kot central. tajnica je podala vzorni referat, v katerem nam je slikala pomen in potrebo ženske organizacije, ker le edino v razrednih marksističnih organizacijah je dana možnost prave izobrazbe in borbe delavskim žen in dekletom za boljšo bodočnost, da postanejo enakopravne in svobodne. Slika težko delo v organizaciji, a če odbor gre na delo, pa bo lahko izvršil, utemeljuje, da je organizacija sredstvo za reševanje delavskega vprašanja in njegovih vsakodnevnih potreb, povdarjala je nujnost potrebe po skupni borbi žen z mošči in obratno, ker le v

skupnosti bo borba rodila uspehe in si bo proletariat lahko izboljšal svoj položaj.

Poziva delavske žene in članice, da gredo s podvojeno silo na delo za povzdig, ugled in napredek Zveze, ker organizacija je nujno potrebna, da se v njej borijo za enakopravnost in končno osvoboditev delavskih žen in deklet. Občni zbor je potekel v najlepšem redu in zadovoljstvu vseh članic, za kar se je predsednica zahvalila vsem, ter ob 6. uri zaključila lepo uspeši občni zbor.

Zveza delavskih žen in deklet za Slovenijo, podruž. Trbovlje — t. č. p. Sterniša Ivanka.

Trbovlje

Par vrstic bi naslovila našim ženam v predvarek. Slišijo se govorice: Če moški nič ne pribere, bodo pa potem ženske. V pojasnilo delavskim ženam naj bo to, da Zveza delavskih žen in deklet ni kaka podporna organizacija, ki bi dajala članicam — da če danes plača članarino Din 3.—, da jutri dobi že Din 30.— nazaj. Take organizacije ni. Naša organizacija Zveza del. žen in deklet je razredna borbena organizacija na marksistični podlagi, katera se bori za izobrazbo delavskih žen, za enakopravnost in za končno osvobodjenje istih. Vsaka članica, ki pristopi v našo organizacijo, postane borbilnica za ženske pravice, za enakopravnost in svobodo! Ako danes žene niso enakopravne z moškimi, ne v poklicu, ne pri mezdah, ne v političnem in socialnem delovanju, to se pravi: žena nima pravice do vseh tistih poklicev kakor moški. Žena akoravno opravlja isto delo kakor moški, ne dobi iste mezde (plače) ampak več kod 50% manj.

Iz organizacije hišnih poslov

Na tem mestu popravljamo malo pomoto, ki se je pripetila dopisnici v to rubriko v zadnji številki »Ženskega lista«, katero je uredništvo prezrlo.

Gre namreč za naslov rubrike in male objave. Glasiti bi se namreč moralo: »Iz organizacije hišnih poslov«, a pomotoma je tiskano: »Iz organizacije gospodinskih pomočnic«.

Ta pomota je nastala pod vtisom drugega odstavka vloge Centrale Delavskih zbornic, ki je bila v tej rubriki priobčena in govori o nazivih domačega uslužbenstva.

Ta pomota je razburila predstavnice »Zveze gospodinskih pomočnic«, ki so zaradi tega napravile pritožbe na razne instance, češ, da se jim jemlje naslov. Svetujemo jim, da v drugič tudi one malo bolje pogledajo. V pomoti ni tiskano: »Iz zveze g. p.«, marveč: »Iz organizacije g. p.« Gospodinska pomočnica je pa splošen naziv, do katerega imajo pravico vse, ki se službeno bavijo z gospodinskim delom. Da pa imata »Zveze g. p.« in »Organizacija h. p.« svoja nedeljska shajališča v enem in istem poslopu, to naj nikogar ne moti, saj sta do tega obe združeni upravičeni. Saj je predsednica »Zveze g. p.« neštetokrat izjavila, da bi smelo biti več takih združenj, čemu torej tako razburjenje?

Tekmujemo raje v tem, kdo bo pravilneje zastopal svoje članstvo! Bo bolje!

Čenjena urednica!

Nekaj me sili, da Vam pišem par vrstic. Prijateljica mi je dala čitati

Žena akoravno ima marsikatera tudi boljši talent za politično presojanje, nima volilne pravice, ne more biti izvoljena in sodelovati na odgovornih mestih v državi, banovini, občini itd. Žena nima nobenega določenega urnika, ona mora garati in garati; njen počitek je največ 5—6 ur itd. Brez organizirane borbe ni zmage, brez denarnih sredstev ni organizacije. Za malenkostno članarino Din 3.—, ki jo plača članica, dobi svoj list, organizacija prireja razna poučna predavanja, potem katerih izobražuje delavske žene, ter jih takorekoč usposobi spoznavati, kako se je treba uspešno boriti za izboljšanje svojega položaja, da bo potem lahko dosegla to kar želi, to je enakopravnost in svobodo. Z članarino za organizacijo se nabavlja razne pisarniške potrebščine, kurjavo, inventar, poštnino, se priskrbi predavateljice itd. Večje število članic je, večji so njeni dohodki in čim večji so dohodki, temveč se lahko nudi članicam duševne hrane in boljši so njeni uspehi. Ženska organizacija vodi borbo za osvoboditev delavskih žen in deklet, se bori za njihovo boljšo bodočnost, obenem je pa tudi soboriteljica z moškimi v marksističnih organizacijah, s katerimi stoji v isti vrsti za ustvaritev boljše človeške družbe socialističnega reda, kjer ne bo izkoriščevalcev in ne izkoriščanih! Kličemo vsem delavskim ženam in dekletam, da če se želite ... in če je Vaš interes, da postanete enakopravne članice človeške družbe, slopajte v naše vrste, v organizacijo Zveze delavskih žen in deklet, katera vodi pravo marksistično borbo za osvobodjenje ženske. Proletarka.

»Ženski list«, v katerem sem našla mnogo poučnega v kratkih, toda jedrnatih in toplih besedah.

Priznati Vam moram, da me je prav pobožalo, ko sem čitala poročilo iz organizacije hišnih poslov. Saj smo tudi me gospodinske pomočnice članice človeške družbe, pa se vendar postopa z nami kakor da ne bi imele človeških čutov in čustev.

Kako rade bi se mnoge od nas naslonile na svoje gospodinje kakor na lastne matere v otroški ljubezni, ako bi le količkaj čutile njihovo naklonjenost in upoštevanje našega truda.

Pa oh! Kaj moramo vse doživljati! Nad delom bi se niti ne pritoževale, ako bi vsaj dobivale pošteno hrano, s katero bi si zamogle nadomestiti pri delu porabljene moči. O stanovanjskih razmerah, kakršnih smo mnoge deležne, raje ne pišem, saj veste kriza je, pa štedi vsakdo le pri delavcu, v privatnem gospodinjstvu pa v prvi vrsti pri služkinji. Res je kakor pravi dopisnica v »Ž. l.«, posamezne si ne moremo pomagati, ako bi pa bile vse organizirane, bi pa kmalu bilo drugače. Ali je kaj čudnega, da se toliko deklet, ki pridejo v mesto služiti, moralno izgubi? Oni, ki prostitutke zaničujejo, naj kar premislijo, koliko gorja je marsikatera morala prestati predno se je udala v tako života renje.

Žal je poleg malo dobrih in uvidnih gospodinj, tudi mnogo brezvestnih, ki služkinjo celo po njenem večletnem zvestem službovanju vržejo celo v zimskem času na cesto. Ali je

potem kaj čudnega, ako se tako dekle vrže v objem prvemu, ki ji obeta ljubezen in lasten dom.

Še eno bi Vas rada vprašala. Kako je mogoče, da v Ljubljani, ki se ponša da je že velemesto, še nimamo zavetišča za ženske! Ko bi vedeli kako mučno je brezposelni posedati cel dan v posredovalnici za službe ali pa pri revnih in itak številčnih družinah. Moški imajo nekako ogrevalnico in celo hrano dobe zastonj, a za nas revne ženske služkinje pa ni nič. Nam ženskam se cesta tako zameri, a vendar se nas prepušča njej. Ali bo kedaj tudi za nas boljše? Ne zamerite, ker sem Vam po-tožila naše gorje. Iz vsebine »Ženskega lista« sklepam, da me razumete. Ali se smem še kdaj javiti?

Vas in vse čitateljice srčno pozdrav-
ljam in želim vsem srečno novo leto!

Metka V. v K.

Odgovor dopisnici Metki V.:

Vaše pismo me je prav razveselilo in celo prosim Vas, le večkrat se javite. Iz tega kar ste pisala je razvideti, da ste prebujeno in modro dekle. Zavedate se tudi Vi, da le skupni borbi vseh more slediti zmaga nad zlom, ki tare mnoge. Poskrbite torej, da se vse Vaše tovarišice organizirajo, da tako združeni vsi, ki smo s svojim položajem nezadovoljni, izvojujemo izboljšanje.

Srečno novo leto želim tudi jaz Vam in prepričana sem, da tako tudi vse c. čitateljice. **Urednica.**

Urednica.

Stališče ženske v strokovnih organizacijah

15. in 16. decembra se je vršil v Sarajevu kongres »URSSJ« (marksističnih strokovnih organizacij).

Ker me je zanimalo, kako so na tem kongresu bile zastopane ženske delavke in kako so svojo nalogo opravile, sem o tem vprašala nekega sodruga. Odgovoril mi je: »Da, neka ženska je nekoliko govorila o Organizaciji kučne posluže«. Na vprašanje, ako iz Slovenije, kjer je že toliko industrijskih delavk ni bilo nobene delegatke mi je odgovoril: »Saj mi ravno tako lahko zanje opravimo«. (»Tako govorje tudi meščanski mogotci napram bojujočem se delavstvu.« Je v meni nekaj zašepetalo).

Vendar, res je, da se splošna delavska vprašanja more in mora reševati skupno za moške in ženske. Toda mnogo zadev ki se tičejo izključno ženske, more edino pravilno tolmачiti in doumeti le ženska.

Zakaj se pa v Mednarodnem uradu dela obravnava ženska in mladinska vprašanja posebej?

Tudi terja načelo proletarske demokracije, da morajo v svojem položaju soodločati vsi prizadeti. A ne samo to. Tudi bojevno-taktična potreba našega pokreta je, da se da ženskam prilika da se v ožjem krogu, t. j. v delavskih parlamentih usposobijo za končno delo in boj vsega proletarijata. Dokler se bo pa žensko delavko smatralo samo kot plačnico članarine in številko v kartoteki, tako dolgo nima nihče pravice zabavljati čez nezavednost in konservativnost žensk in podobno.

Kdor naj se nauči plavati, mora v vodo. Torej, ali ne bi bilo lepše, ako bi mi, baje »naprednejši« Slovinci prednjačili z dobrim zgledom?

Po svetu

Politično življenje zadnjega časa je kazalo precej živahnosti. Kar naprej so na delu sile, ki snujejo nova prijateljstva, nove bloke, nove pogodbe. Vsaka posamezna sila naglaša, da snuje mir — morda jim lahko verjamemo, da se boje vojne, gotovo pa njenih posledic — —

Iz teh razlogov je predvsem prišlo do uspehov zadnjega zasedanja Sveta Društva narodov, ki bi vsi vsi mednarodni delavci morali poznati.

Prišlo je do sporazuma, da za čas plebiscita, ki se ima vršiti 14. januarja v Posaarju in ki bi lahko pri francosko-nemških napetih odnosjih privedel do velikih konfliktov, zasedejo Posaarje čete neprizadetih držav (Anglije, Italije, Švedske, Belgije), ter zjamčijo mir. V slučaju, da po plebiscitu pripade Posaarje Nemčiji, bo morala ta še

posebej odkupiti od Francije rudnike in to za ceno 900 milijonov frankov.

Francoska diplomacija nadalje razvija veliko živahnost. Sporazumno s Sovjetsko unijo je bil ponovno predložen nekoliko spremenjen načrt za Vzhodni pakt. Obenem sta Francija in Sovjetska unija sklenili medsebojno pogodbo, kjer se obe državi obvezujeta, da nobena ne bo sklenila dvostranske pogodbe z eno izmed držav, ki so objavljene v Vzhodni pakt. Po mnenju nekaterih politikov bo sledila tej pogodbi tudi pogodba med državami Male zveze in Sovjetsko unijo.

V pričakovanju plebiscita se razmerje med Francijo in Nemčijo nekako blaži (obiski Hitlerjevih odposlancev v Parizu), kar pa bo v prvi vrsti izviralo od težkega gospodarskega položaja Nemčije, ki potrebuje posojila in pa iz uvidevnosti, da zaenkrat na aneksijo Avstrije ni misliti.

Zanimiva so francosko-italijanska zblizevanja, čijih uspeh pa je odvisen od precej številnih pogojev. Italija zahteva za se enako pomorsko moč, kot jo ima Francija. Razen tega hoče za podpiranje francoske evropske politike odškodnino v afriških kolonijah. Vidnih rezultatov še ni.

Na drugi strani so se zvezale Italija, Avstrija in Madžarska s pogodbo, s katero si v slučaju potrebe priznavajo medsebojno pomoč.

V Leningradu je bil izvršen atentat na visokega sovjetskega funkcionarja. Preiskava je pokazala, da obstoja obsirna zarota opozicije v stranki, ki jo je vodil Zinovjev.

Pomorska konferenca v Londonu se je razšla, ker ni mogla priti do kakšnih soglasnih rezultatov. Japonska se hoče oborožiti na morju kot Amerika in Anglija. Zato se med Ameriko, Anglijo in Nizozemsko snuje protijaponska pomorska fronta.

Italija se hoče polastiti Abesinije in sicer zaradi zlatih rudnikov. Prišlo je do več konfliktov, zaradi katerih se je abesinska vlada pritožila na Društvo narodov.

Dolgotrajna vojna med južnoamerikskima državicama Bolivijo in Paragvayem za vmesno, na petrolejskih vrelcih bogato pokrajino Chaco, ki je predstavljala le borbo med neko amerikansko in neko angleško petrolejsko velefirmo, je končala z zmago angleške firme. Ljudstvo se je borilo, umiralo in trpelo za njen — profit!

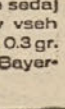
Japonski imperializem hoče zasesti severno Kijo. Kitajska komunistična republika je postala plen Čankajševkovih čet.

Po povratku zunanjega ministra Jevtića, ki je zastopal Juooslavijo v Ženevi, je prišlo do padca jugoslovanske vlade; mandat je bil poverjen min. Jevtiću, ki je vlado tudi sestavil.

Namesto
5
sedaj **7**

Pyramidon
TABLET

za isti denar! To preizkušano sredstvo proti bolečinam in menstruacijskim tegobam je sedaj za 30% cenejše! Dobiva se v vseh lekarnah v omotih po 10 tablet 0.3 gr. Pravi Pyramidon je samo z Bayer-jevim križem

<